

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/9783,Mlodziez-pod-lupa-partii-i-bezpieki.html>
27.02.2026, 02:30

Młodzież pod lupą partii i bezpieczeństwa

05.01.2010

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

DODATEK SPECJALNY

IPN

Młodzież pod lupą partii i bezpieczeństwa

Młodzież, „kwiatem narodu”, interesowała się władza ludowa od samego początku procesu instalowania systemu komunistycznego w powojennej Polsce. Chodziło oczywiście o wpojenie młodym ludziom wartości stanowiących fundament demokratycznego państwa socjalistycznego z prawdziwego zdarzenia. Wysilek ten okazał się daremny – PRL państwem takim po prostu nie była. Indywidualne początkowo przejawy buntu, widoczne zwłaszcza w środowiskach studenckich, nabrały bardziej masowego charakteru w drugiej połowie lat 60. Swoje źródło kontestacja systemu posiadała jednak nie tylko w ponurej socrealistycznej rzeczywistości, lecz także w bodźcach płynących z Europy Zachodniej i z oceanu. Ferment filozoficzny siany przez ruch hipisowski z jednej strony i krystalizowanie się wśród młodzieży akademickiej postaw opozycyjnych o charakterze politycznym z drugiej spotkały się z kontrnatarciem obozu władzy. Do walki zaprzęgnięto propagandę, media i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych z jego perłą, czyli Służbą Bezpieczeństwa.

Mirosław Sikora, OBEP IPN Katowice

Nie tylko nauka i zabawa

Studenci Politechniki Śląskiej w działaniach operacyjnych SB

Inwigilacja środowisk naukowych i intelektualnych zaliczała się przez cały okres PRL do kluczowych zadań stawianych przez partię przed aparatem bezpieczeństwa. Intensyfikacja działalności na tym polu nastąpiła u progu dekady gierkowskiej.

„W trakcie dalszej rozmowy poruszyłem temat jego planów na przyszłość. K. [...] stwierdził, że obecnie ma kłopoty, ponieważ nie zaliczył 3 egzaminów i będzie miał trudności w otrzymaniu urlopu dziekańskiego. Gdyby urlopu nie otrzymał, będzie musiał iść co najmniej na 1 rok do pracy, żeby móc się reaktywować. Wyczułem, że chciałby się zapytać, czy nie

można by mu było pomóc, lecz nie ma odwagi. Wtedy przeszedłem na temat przygotowań do Gliwickiej Wiosny Kulturalnej [i] planu włączenia się do tej akcji studia [radiowego «Centrum»]. Po uzyskaniu szczegółowych wyjaśnień, zostałem zapytany, czy nie mógłbym mu pomóc w załatwieniu urlopu dziekańskiego” – notatka służbowa z rozmowy przeprowadzonej z kandydatem na TW

Pliki do pobrania

[Młodzież pod lupą partii i bezpieczeństwa - „Nowe Państwo - Niezależna Gazeta Polska”, 11/2009 \(pdf, 966.15 KB\)](#)